

tullarne utsände uppköpare, hvilka hafva viss ersättning för hvarje tunna säd de kunna anskaffa, locka allmogen genom löfte om förplägning och hvarjehanda små presenter att till dem sälja sin vara, förutom att handlande allmänt betala fjorton mark öfverhufvud för hvarje tunna hafra, utan afseende å vigten, såframt varan icke är alltför lätt. Jag skulle derför ödmjukast föreslå, att för upphandling af hafra i länets magasiner bestämdes ett pris af sexton mark per tunna af minst 9 L^g:d 5. ^g:ds vigt, men utan vidare kontroll af grobarheten, än den, nämnde vigt anger, och tror att för detta pris så stort parti hafra, som

10 kronan önskar uppköpa, och af så god kvalitet, som årets skörd lemnat, bör kunna erhållas; men så snart kan säden på så sätt icke sammanbringas, att den ännu i höst kunde till de norra orterne försändas. Den af Kejsrerliga Senaten föreskrifna ordning, att anbud å leveranser böra göras, hvarom genast blifvit kungjort, befarar jag deremot icke komma att leda till det åsyftade ändamålet, emedan säljaren nu, då efterfrågan af säd är stor, skyr alla omgångar.

Hvad åter upphandlingen af korn beträffar, så synes föga hopp förefinnas att deraf kunna erhålla något större parti inom länet, i anseende dertill att kornet öfverallt skadades mer, än hafran, af

20 frosten; att ingen vill sälja sitt korn, för brist på råg, samt att bättre korn nästinstundande vår betingar nästan hvilket pris som helst. Att bristen på groende korn måste vara mycket stor, bevisas också deraf, att ölbryggarene här i staden, hvilka utsändt personer kring länet för söka sådant, icke kunnat ihopbringa deraf vidare, än några mindre partier, samt derför beslutit att införskrifva sitt behof från utländsk ort. Sämre vara, som här torgförts, har onekadtt betalats med tjugufyra å tjugufem mark tunnan, men obetydligt korn har ännu utbjudits till

30 salu. Ifall kronan vill hafva korn i sina magasiner och det af bättre kvalitet, skulle jag derför anse dett vara nödvändigt att ett så högt pris blefve bestämdt och finge kungöras, att säljarna kunde finna sin uträkning vid att afstå varan, i hvilket afseende jag utber mig ödmjukast få föreslå tjugusex mark för korn af minst elfva lispunds vigt samt tjuguåtta mark för korn af minst elfva och ett halft lispund. Men som vid upphandlingen af ifrågavarande sädesslag borde då all vidare kontroll eller undersökning af grobarheten bortlemnas, helst någon sådan ej heller kan ske vid sjelfva upphandlingen.

Med djup vördnad och största högaktning har jag äran framlefvat

Wälborne Herr Senatorn och Riddarens
aldraödmjukaste tjänare,
Hugo Schauman.

40

Åbo, den 21 Oktober 1867.

813 H. SCHAUMAN – J. V. SNELLMAN 21.X 1867
RA, JVS samling

Wälborne Herr Senator och Riddare!

50

Hos Herr Senatorn och Riddaren får ödmjukast anmäla att Grefve August Armfelt först nu vid postens afgang erbjudit att inom fjorton dagar därefter leverera till Åbo magasin fyra – å femhundra tunnor hafra av minst 9 L^g:d 5 L^g:ds vigt, efter beräkning af en mark åttatio penni lispundet, kvilken hafra han uppgef böra vara grobar åtminstone

till sjuttio procent, enligt hvad af Grefven anställda prof med sin hafra af innevarande års skörd hade utvisat, ehuru Grefven likväl icke ville ikläda sig någon garanti därför att allt vore lika väl groende. Såframt detta anbud af Herr Senatorn och riddaren godkännes, utber jag ödmjukast att Länestyrelsen måtte derom underrättas.

Med djup vördnad af största högaktning har jag äran framlefvat

Wälborne Herr Senatorn och Riddarens
ödmjukaste tjänare,
Hugo Schauman

10

Åbo, den 21. Oktober 1867.

814 F. K. J NYBOM – J. V. SNELLMAN 21.X 1867

RA, JVS samling

London 21 Oktober 1867.

Herr Senator Joh. Wilh. Snellman.
Helsingfors.

20

Mitt värdsamma senaste var af den 19 d'enne's & ber jag få återgå till ärade brevet af den 10 d'enne's & säga, att det icke är möjligt för mig att få fasta beställningar på de varor vi kunna exportera. Äfven om jag lyckade skaffa adresser på hus som köpa våra varor för medelbar eller omedelbar konsumtion skulle sådant icke ha gagn för oss emedan dessa konsumtionshus, om jag så må kalla dem, icke korrespondera & stå i förbindelse med utlandet. Ett sådant sätt att bedriva försäljningen, om det kunde ske, vore förenadt med stor risk för säljaren. Försäljningen af våra som af andra utländska produkter måste ske genom kommissionshusen som ha till sin uppgift att korrespondera med utlandet, att söka afnämare för de utländska varorna, att hålla reda på dessa afnämares solidité, stå & clederen risken till de utländska säljarne & co. Dessa kommissionshus köpa icke sjelfva varan annat än undantagsvis. Kommissionshusen förbigås af större säljare sålunda att de senare här underhålla egna agenter, som förmedla korrespondensen emellan den utländska säljaren & köparne här. Att få ett kommissionshus då man har en säljbar vara färdig att skeppas är ingen svårighet.

30

Att taga reda på huru mycket af hvarje vara här kan afsättas står icke i min förmåga; jag kan endast i största allmänhet säga, att t. ex. handsågade plankor ha en nästan obegränsad afsättning; det blir, med dem endast en fråga om priset, hvilket naturligtvis är känsligt för en stor tillförsel, men varan kan alltid säljas med den prisreduktion som må inträffa. Tunband ha på långt när icke så stor afsättning som plankor & Staf ha en ganska begränsad afsättning. Det är sådana allmänna upplysningar, kommissionshusen kunna lemna mig. Går jag till konsumtionshusen & frågar dem om & huru mycket de kunna köpa af en ungefär så & så beskaffad vara så får jag intet svar eller ett undvikande eller ock säga de mig i bästa fall »ge oss prof på varan & dess pris & vi skola säga om vi kunna ge en order eller ej» & jag ber få anmärka att det icke har det ringaste inflytande på saken om jag nämner eller antyder de sorgliga förhållanden som föranleda mig att göra mina förfrågningar. Att dessutom i förtid & ifrigt höra efter afsättning för varor, som icke äro producerade & som dessförinnan icke kunna säljas har intet gagn med sig, men kunde väl bidraga att sänka

40

50